

סילבוס - תוכנית הוראה לקורס שבת אחים בסנהדרין – המילים היווניות והלטיניות בעברית

ד"ר חוה ברכה קורזקובה | המחלקה ללימודים קלאסיים

מס' קורס 46-5200-01

Seating together in Sanhedrin – Greek and Latin loanwords in Hebrew.

שיעור	סוג הקורס:
2	היקף נ"ז:
תשפ"ז	שנת לימודים:
א	סמסטר:
ב, 12:00-13:30	יום ושעה
לפי תיאום	שעת קבלה:
chava.korzakova@biu.ac.il	מייל מרצה:

תיאור הקורס ומטרות למידה

תקציר הקורס

הקורס יעסוק במילים מושאלות מיוונית ולטינית בעברית ובנסיבות השאלתן. במהלך הקורס נעין בטקסטים שונים מספרות חז"ל, וכן נכיר את ספרות המחקר המוקדשת לנושא זה.

מטרות/תוצרי הלמידה

לאחר השלמת הקורס הסטודנט ידע לזהות מילים מושאלות בעברית.
לאחר השלמת הקורס הסטודנט ידע לפנות לספרות הרלוונטית במקרה של ספק בפירוש המלה בעברית.
לאחר השלמת הקורס הסטודנט ידע לקרוא מקורות חז"ל בצורה יותר מדויקת.
לאחר השלמת הקורס הסטודנט יעמיק את הידע שלו ביהדות.
לאחר השלמת הקורס ירחיב את הידע שלו בתרבות הקלאסית.

ידע

1. הלומדים יכירו את ספרות חז"ל לסוגיה.
2. הלומדים יכירו את תולדות המגעים בין התרבות היהודית והתרבות היוונית.

3. הלומדים יכירו את מינוח חז"ל בנושאים שונים.
4. הלומדים יכירו את ספרות המחקר בנושא המגעים בין התרבות היהודית לתרבות היוונית.
5. הלומדים יקראו קטעים מתוך ספרות חז"ל.
6. הלומדים ילמדו על השפעת השפה והתרבות היוונית על התרבות היהודית.

מיומנויות

1. הלומדים ינתחו חומרים ספרותיים מתוך ספרות חז"ל.
2. הלומדים ידעו לזהות מילים מושאלות ולפנות לספרות הרלוונטית על מנת להבינם.

ערכים

הלומדים יכירו בחשיבות הרחבת אופקים גם כשמדובר בלימודי מורשת עם ישראל.

למידה פעילה - תכנון מהלך השיעורים:

מס' השיעור	נושא השיעור	למידה פעילה	קריאה נדרשת	הערכה תהליכית/מעצבת
1	הקדמה: המגע הקדום בין היהודים ליוונים; מילים זרות במקרא.	דיון בכיתה	אין	השתתפות בדיון
2	התקופה ההלניסטית בארץ ישראל	דיון בכיתה	אין	השתתפות בדיון
3	התקופה הרומית בארץ ישראל	דיון בכיתה	אין	השתתפות בדיון
4	המילים השאולות במדרש	קריאה, דיון בכיתה	בראשית רבה (הקטעים יחולקו לפני השיעור)	השתתפות בדיון
5	המילים השאולות במדרש (המשך)	קריאה, דיון בכיתה	רות רבה (הקטעים יחולקו לפני השיעור)	השתתפות בדיון
6	סיפור היוסודות רומא במדרש	קריאה, דיון בכיתה	שיר השירים רבה (הקטעים יחולקו לפני השיעור)	השתתפות בדיון
7	השאלת דימויים במילים מוכרות	קריאה, דיון בכיתה	תלמוד בבלי, מסכת חגיגה, ט"ו, א	השתתפות בדיון, הערכה מעצבת
8	מינוח משפטי במקורות חז"ל	קריאה, דיון בכיתה	Sperber, <i>Greek in Talmudic Palestine</i> .	השתתפות בדיון
9	מינוח משפטי במקורות חז"ל (המשך)	קריאה, דיון בכיתה	Sperber, <i>Greek in Talmudic Palestine</i> .	השתתפות בדיון
10	"וכלים מכלים שונים"	קריאה, דיון בכיתה	Sperber, <i>Greek in Talmudic Palestine</i> .	השתתפות בדיון
11	צמחים ובעלי חיים	קריאה, דיון בכיתה	Sperber, <i>Dictionary</i>	השתתפות בדיון
12	מילים עבריות ביוונית.	קריאה, דיון בכיתה	הקטעים יחולקו לפני השיעור	השתתפות בדיון
13	סיכום	קריאה, דיון בכיתה	אין	השתתפות בדיון

*ייתכנו שינויים בסילבוס בהתאם לקצב ההתקדמות ולאפקטיביות הלמידה.

מסקל בציון הסופי	תיאור התוצר
60% מהציון הסופי	מבחן סופי
30% מהציון הסופי	הערכה מעצבת
10% מהציון הסופי	השתתפות בדיונים בכיתה

דרישות הקורס

מטלטת: השתתפות בדיון בכיתה, קריאה לקראת השיעורים.
נוכחות: 80% חובה

דרישות קדם

אין

ביבליוגרפיה: חומר לקריאת חובה:

Sperber Daniel. *A Dictionary of Greek and Latin Terms in Rabbinic Literature*. Bar-Ilan University Press, 1984.

Sperber Daniel. *Greek in Talmudic Palestine*. Bar Ilan University Press, 2012.

חומר לקריאה מומלצת:

דוד גולן, **תולדות העולם ההלניסטי**. מגנס, מהדורה ראשונה תשמ"ג.

Janse, Mark. "Greek Loanwords in Hebrew and Aramaic". In: Giorgios K. Giannakis (ed.). *Encyclopedia of Ancient Greek Language and Linguistics*. E.J. Brill, 2014.

Sperber Daniel. *Essays on Greek and Latin in the Mishna, Talmud and Midrashic Literature*. Jerusalem, 1982.